

Jaarverslag 2021

Inleiding

Het jaar 2021 is een gek jaar geweest. Corona heeft veel roet in het eten gegooid. Er waren veel onzekerheden; hoe lang gaat de lockdown nog duren? Tot wanneer blijven de maatregelen nog aan? Kunnen we dit jaar onze activiteiten weer opstarten? Helaas was dat niet mogelijk. We moesten buiten blijven zitten. Twee personen op anderhalve meter afstand. Gelukkig bleven onze bezoekers toch gewoon komen en gelukkig is ons een Corona-uitbraak bespaard gebleven. Misschien was dat wel hét voordeel van het organiseren van onze Koffie-to-go in de frisse buitenlucht.

In veel opzichten was het een tijd van herijken, zaken opnieuw bekijken en evalueren. Zitten we nog steeds op de goede weg? Sluit onze manier van handelen nog wel aan op de wensen en behoeften van onze bezoekers? Moeten we aanpassen, bijschaven of veranderen? En hoeveel tijd mag je daar eigenlijk voor nemen? We zitten in een transitiefase en moeten lastige beslissingen nemen waarbij we de identiteit van Het Kruispunt niet uit het oog willen verliezen. De vraag is: wat was ook alweer De Bedoeling?

Die bedoeling is ons kompas die wij willen blijven volgen.

Geo Timmerman

Coördinator stichting Het Kruispunt

Stichting Het Kruispunt

Het Kruispunt is een inloophuis en straatpastoraat en biedt sinds 1998 letterlijk en figuurlijk ruimte aan (ex) dak- en thuisloze mensen. Wat drijft hen, wat houdt hen bezig en wat geeft hun leven kleur? Het Kruispunt biedt gelegenheid hierbij stil te staan, vanuit de Titus Brandsma kapel te Nijmegen.

Bij Het Kruispunt staat de presentiebenadering centraal. Hierbij ligt de nadruk op de relatie en relatiegericht werken. Het gaat om medemenselijkheid en aansluiten bij de ander, waarbij sociale insluiting en waardigheid centraal staan. Het gaat om *er zijn* op momenten die tellen. De presentiebenadering ligt aan de basis van alle activiteiten die worden ondernomen, maar komt in het bijzonder tot uiting in het straatpastoraat.

In alles wat er binnen Het Kruispunt gebeurt, staan de volgende kernwaarden centraal: laagdrempeligheid, openheid en medemenselijkheid. We richten ons onvoorwaardelijk en onbevooroordeeld op de ander, zijn betrokken bij de ander en zetten de ander in hun kracht.

Wij zijn Stichting Het Kruispunt

Het Kruispunt bestaat uit drie entiteiten:

- De Vrijwilligers
- De pastoraatgroep
- Het bestuur

Het Kruispunt heeft tweeberoepskrachten:

- Lucy Geertman, straatpastor
(lucy@kruispunt nijmegen.nl | 06 53 47 60 60)
- Geo Timmerman, coördinator
(geo@kruispunt nijmegen.nl | 06 34 45 66 50)

Impact onderzoek

In 2021 heeft Kansfonds, samen met Fonds Franciscus, aan de inloophuizen en buurt- en straatpastoraten die zij ondersteunen gevraagd om onderzoek te doen naar de impact die zij maken in hun omgeving. Hiervoor heeft Het Kruispunt de 'impact toolkit' ingezet en uitgevoerd. Het doel is om de waarde van Het Kruispunt aan te kunnen tonen, evenals de belangrijke functie die zij vervult in Nijmegen.

In juli 2022 hebben Kansfonds en Fonds Franciscus, in samenwerking met Avance Impact, een overkoepelend rapport opgesteld met informatie uit impactrapporten van 65 inloophuizen en buurt- en straatpastoraten uit Nederland. Deze informatie is gebundeld in het boekje *De impact van inloophuizen: impactonderzoek voor en door inloophuizen*. Dit boekje is in PDF-vorm te vinden op de website van Het Kruispunt evenals het eigen impact onderzoek van Het Kruispunt.

"De inloophuizen hebben hun waarde bewezen in Coronatijd. Gemeentelijke loketten waren moeilijk bereikbaar, welzijnsorganisaties gesloten. Het zicht op de meest kwetsbaren verdween grotendeels. Doordat inloophuizen, buurt- en straatpastoraten nauw in contact staan met de mensen, wisten zij ze wél in beeld te houden."

- Willem van Sermondt, projectleider Kansfonds

Wat doet Het Kruispunt?

Vanwege de Coronamaatregelen zijn alle activiteiten in het jaar 2021 gestopt. Daarvoor in de plaats hebben wij buiten op de stoep onze Koffie-to-Go georganiseerd samen met de Koffie-kar waarmee de straatpastor en een vrijwilliger door de stad liepen. Op deze manier bleven we mensen bereiken, aantrekken en konden we groeien. Naast bezoekers, meldden zich ook nieuwe vrijwilligers aan.

De Koffie-to-Go en de Koffiekar hebben als effect het versterken van sociale cohesie, het bestrijden van eenzaamheid en het bieden van een doel en een zinvolle activiteit voor die dag. Mensen voelen zich bij Het Kruispunt gewaardeerd en welkom. De vroeg-signalering van eventuele groeiende problemen heeft een preventieve werking; er kan tijdig worden ingegrepen waarbij Het Kruispunt haar netwerk kan inzetten. Echter, het belangrijkste is de gezelligheid en het thuisgevoel dat onze bezoekers ervaren en het effect dat dat heeft op hun welzijn.

Wie komen er bij Het Kruispunt?

Onze bezoeker is soms een vrouw maar meestal een man, en ligt 's nachts in de Ooijpolder, nachtopvang of eenzaam in een eigen appartement. Onze bezoeker heeft geen plek om echt thuis te noemen en heeft een klein tot geen sociaal netwerk. Onze bezoeker is verslaafd, heeft geestelijke gezondheidsproblemen of een andere (verstandelijke) beperking. Onze bezoeker is economisch dakloos geworden door een scheiding of een faillissement. Onze bezoeker heeft niet de juiste documenten om in Nederland te mogen verblijven. Vaak is er sprake van een combinatie van oorzaken die dak- of thuisloosheid hebben veroorzaakt. Onze bezoeker is óók degene die heeft afgerekend met het leven op straat, die strijdt voor een beter leven en die daar succesvol in is. Succesvol, *vanuit eigen kracht* en met behulp van mensen die mensen van de straat (proberen te) begrijpen.

“De afgelopen jaren, maar nu helemaal in deze moeilijke Coronatijd, is Het Kruispunt een belangrijke plaats/ organisatie waar dak- en thuislozen, zij het op een afstand met Koffie-to-go, elkaar kunnen ontmoeten en waar een beetje menselijke warmte en zingeving licht in het donker brengt. Waar andere instanties hun deuren sluiten zoekt Het Kruispunt juist naar mogelijkheden om te kunnen blijven ontmoeten.” – Jan Jacobs, wijkagent Zorgmijders

Bij Het Kruispunt denk ik aan “laagdrempelig contact met de dak- en thuislozen. De medewerkers/ vrijwilligers zijn makkelijk benaderbaar en houden in alle voorkomende situaties het contact (detentie, ziekenhuisopname e.d.). Dit is van wezenlijk belang voor de groep die zich kenmerkt door sociale armoede.” – Maurice Custers, RIBW

Het Kruispunt voegt in het aanbod voor dak- en thuisloosheid toe: “er altijd zijn, ook in Coronatijd. Juist op momenten waar alle reguliere zorg achterover leunt. Het Kruispunt is niet alleen voor daklozen. Het grote misverstand in de politiek is dat wanneer mensen een huis krijgen, ze ook in staat worden gesteld om aan te haken bij wijkcentra en reguliere voorzieningen. Maar mensen worden vaak dak en/ of thuisloos omdat ze geen warm vangnet hebben. Als het ze lukt om een huis te krijgen, lukt het ze niet om een warm vangnet om zich heen te ontwikkelen. De drempels hiervoor zijn veel te groot. Bij Het Kruispunt mag je zijn wie je bent en mag je doen wat je wilt.” – Wendy Broeren, Buiten zorg en GGD Bijzondere Zorg

Wat betekent het Kruispunt voor haar bezoekers?

Men is voornamelijk op zoek naar een plek om samen te komen met lotgenoten omdat er begrip is voor elkaars situatie. De algemene gedacht is: Ja, ik ben hulpbehoevend maar ik ben niet alleen; er is een plek waar ik heen kan gaan om mij minder eenzaam te voelen, waar er begrip is voor mijn situatie, en waar hulp wordt geboden. Een plek waar ik gewaardeerd word en samen kan komen met gelijkgestemden.

Wat zeggen onze bezoekers zelf?

“Door de jaren heen heb ik houvast gehad bij Het Kruispunt”

“Alle bezoekers zitten in hetzelfde schuitje”

“Begrip voor anderen, is de noodzaak van hier”

“Je wordt in de groep opgenomen”

Wat betekent Het Kruispunt voor Nijmegen?

Waar alle samenwerkingspartners het over eens lijken te zijn, is het belang van een plek in Nijmegen waar mensen heen konden gaan tijdens Corona, een plek die haar deuren niet sloot. Vele dak- en thuislozen hebben de weg naar Het Kruispunt gevonden en onze samenwerkingspartners spreken hun waardering daarvoor uit. Zij zien Het Kruispunt als een laagdrempelige plek waar bezoekers kunnen komen om op adem te komen en gewoon kunnen en mogen *zijn*. Dát is de kracht van Het Kruispunt. Een plek waar mensen gezien, gehoord en gewaardeerd worden maakt van Het Kruispunt een unieke plek. Dit komt in het bijzonder tot uiting in het straatpastoraat en de uitvaarten die Het Kruispunt organiseert om bezoekers een menswaardig afscheid van het leven te geven. Zo weten de ‘achterblijvers’ ook dat zij niet zullen worden vergeten wanneer het hun tijd is om heen te gaan.

ATELIER
VAN DE
OVERLEVINGSKUNST

WAAROM
MOEILIK DOEN
ALS HET
SAMEN KAN
LOESJE EN JOKE

Een greep uit de activiteiten van 2021:

(met beeldverslag)

-
- Koffie-to-go
 - Feestdagen
 - Uitvaarten
 - Allerzielen Viering
 - Daklozen dag
 - Een gesprek met onze bezoekers
 - Vrijwilligersbijeenkomsten en overleggen
 - Thema avond: 'Thuis' (voor vrijwilligers)
 - 'Let's do Goods'-project met bezoeker Clemens
 - Hamburgers van ROC-studenten
 - Maaltijden bereid door vrijwilligers
 - Tentoonstelling 'Walls without Doors'

KOFFIE vanuit de Titus Brandsma Dinsdag 9 februari

Vanwege extreem weer delen we
dinsdag 9 februari GEEN koffie, thee
soep uit bij de Titus Brandsma kapel.
We hopen er donderdag 11 februari we
weer te staan. Dan wordt er zon
voorspeld.
Nader bericht hierover volgt woensdag.
Groet Lucy

Lucy Geertman Straatpastor Het Kruispunt Nijmegen
Tel: 06-534 760 60 lucy@kruispunt nijmegen.nl

Koffie-to-Go

In wind en weer, regen en sneeuw, hebben we tijdens de Coronamaatregelen met onze Koffie-to-Go buiten op de stoep gezeten. Op de stoep hebben we o.a. het 15-jarig jubileum van Nando als vrijwilliger gevierd, hebben we het Titus-doek opgeknapt en zijn we weer begonnen met de befaamde uitsmijters van Nando uit te delen.

Feestdagen

Ook dit jaar hebben we weer alle feestendagen gevierd; met Pasen hebben we chocolade eitjes gezocht. Sinterklaas kwam met een grote zak vol cadeautjes. En met Kerst hebben we maaltijden uitgedeeld en kwam onverwachts Henk van Lierop van Stichting Gratis Kan Je Elkaar Helpen aangereden met rugtassen vol met lekkers!

Allerzielen Viering

Ook dit jaar hebben we de overledenen van het afgelopen jaar herdacht tijdens de Allerzielen Viering. Het Kruispunt is ooit opgericht door Jan Eijkman (SCJ) en Fons Meijers (MSC) om mensen van de straat een waardig afscheid te geven wanneer zij komen te overlijden. Op deze momenten er zijn voor onze bezoekers, en hun vrienden en familie, is dan ook een kernactiviteit van Het Kruispunt.

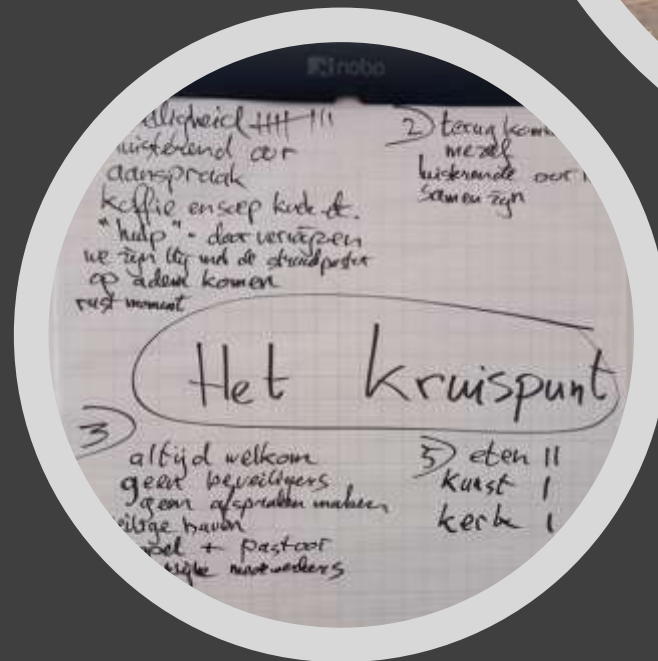
Het Armenpaadje

Voordat Allerzielen wordt gevierd, verzorgen stichting Dagloon en Het Kruispunt samen Het Armenpaadje op begraafplaats Jonkerbos. Bladeren worden weggeveegd en graven worden opgeknapt. Op Het Armenpaadje staat ook Het Monument om te Herinneren. Rond dit monument wordt de Allerzielen Viering gevierd. Onderdeel van het monument is De Namenboom met de namen van de overledenen. Zodoende worden zij herdacht en niet vergeten.

In gesprek met onze bezoekers

In augustus van dit jaar zijn wij in gesprek gegaan met onze bezoekers. We hebben hen gevraagd naar hun wensen en behoeften als het gaat om de activiteiten. Zo wilden wij een plan klaar hebben liggen voor als we onze activiteiten weer konden hervatten. Wat ons het meest opviel is dat onze bezoekers activiteiten niet eens zo belangrijk vinden. Zij komen vooral om elkaar te ontmoeten. Wat zij verlangen is met name een luisterend oor, aanspraak en gezelligheid.

Let's do Goods

Onze bezoeker Clemens is gevraagd om een sok te ontwerpen door Niels Hermus, oprichter van Let's do Goods. Niels heeft in 12 steden van Nederland een dak- en thuisloze kunstenaar gezocht en gevraagd om een sok te ontwerpen. In Nijmegen vond Niels Clemens die graffiti kunstenaar is. Clemens heeft een sok ontworpen met zijn illustraties. Op 30 augustus werden de eerste paar sokken aan Clemens aangeboden.

CLEMENS
"DEFEI"

Daklozen Dag

Op vrijdag 5 november kon de Daklozen Dag van 2021 gelukkig toch doorgaan! Het was spannend, maar de Coronamaatregelen werden versoepeld en men elkaar weer ontmoeten. En wat bleek het nodig! Het werd een drukbezochte dag waarbij mensen van de straat, hulpverleners en beleidsmakers allen elkaar konden treffen. Ook dit jaar was er weer live muziek, een kapper, een pedicure, men kon T-shirts bedrukken en buiten stond de frietkraam. Kortom, een heerlijke dag! De Daklozen Dag wordt georganiseerd door het Nijmeegse Daklozen Overleg, waar Het Kruispunt onderdeel van is.

Samen eten

Ondanks dat we dit jaar niet binnen mochten zitten, hebben we toch veel samen kunnen eten. Op de stoep voor onze kapel was niet ideaal, maar uiteindelijk prima te doen. Nando begon weer met zijn fameuze uitsmijters. We leerden vrijwilligster Yeanne kennen die heerlijke Indische maaltijden maakte. En leerlingen van de horeca afdeling van het ROC te Nijmegen kwamen hamburgers maken.

De Toekomst

Het jaar 2021 stond in het teken van de Coronapandemie waarbij we afhankelijk waren van de door de overheid bepaalde maatregelen en versoepelingen. Hierdoor moesten wij nadenken over de mogelijkheden die wij wél hadden. De activiteiten verdwenen en het werd een jaar van nadenken over hoe nu verder, in vele opzichten.

Het was ook een jaar waarin we nieuwe dingen (her)ontdekten, zoals één van onze kernwaarde: medemenselijkheid. Doordat onze activiteiten kwamen stil te liggen, kwam de nadruk te liggen op het in gesprek gaan met elkaar en het opbouwen en werken aan relaties. Met name het luisterende oor was iets dat vaak omhoog kwam en van groot belang blijkt te zijn bij Het Kruispunt. Mensen willen echt gehoord worden.

Het Kruispunt heeft geluk gehad dat wij door konden gaan, op de stoep. Daardoor zijn wij gegroeid. Andere inloophuizen moesten dicht tijdens Corona en zo zijn zij veel bezoekers kwijtgeraakt. In gesprek met collega's uit andere steden is gebleken dat het weer opstarten na Corona nog niet zo makkelijk is. Kleinschalige organisaties, zoals inloophuizen, buurt- en straatpastoraten hebben een flinke knauw gekregen. Zo ook Het Kruispunt, ondanks de groei. De wens is om op de oude voet verder te gaan. De vraag is of dat kan. Het heeft in elk geval tijd nodig. Het voelt als een stap terug. Maar zoals men zegt, soms moet je een stap achteruit zetten om twee stappen naar voren te kunnen doen. Wij hebben er dan ook vertrouwen in dat we op de juiste weg zitten.

